

110 . București | Punct: Străulești Luncă, șoseaua Gh. Ionescu Sisești, nr. 303-309, sector 1 | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 179132.101

Perioade: Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: La Tène, Epoca migrațiilor, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Camelia Mirela Ciocănel, Elena-Florentina Gavrilă, Theodor Aurelian Ignat, Andrei Mircea Măgureanu, Despina Măgureanu, Gheorghe Mănucu-Adameșteanu, Cosmin Dan Pîrvulescu, Raluca-Iuliana Popescu

Instituții: Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București

Raport

Obiectivul cercetării din anul 2009 l-a constituit descărcarea de sarcină arheologică pentru construirea unui sediu de bancă cu o suprafață de 2300 m². Punctul se află în situl „Străulești Luncă”, pe un teren aflat între malul nordic al lacului Grivița și șoseaua Gh. Ionescu Sisești 1.

Terenul este amplasat pe platoul unei terase înalte și în lunca joasă a lacului Grivița. Pe toată suprafața terenului, care măsoară 3500 mp, se găsește un pământ de umplutură adus din excavațiile și demolările din București. Pentru cercetarea terenului, s-a trecut la decaparea mecanică a acestei umpluturi, care are o grosime cuprinsă între 0,60 și 2 m.

Au fost trasate șase secțiuni (SI - SVI = 42 x 2 m), două casete (Cas.1 = 6 x 2,50 m, Cas.2 = 4,50 x 2,50 m) și a fost supravegheată o suprafață neregulată de 193 m².

Stratigrafia generală:

- strat de umplutură contemporană (pietre, cărămizi, moloz) cu o grosime care atinge 2 m;
- strat cafeniu compact care are la limita superioară vechiul nivel vegetal; grosimi cuprinse între 0,20 și 0,42 m;
- stratul de cultură slab pigmentat mai ales cu lipitură arsă, rare cioburi și doar în câteva zone către L1, puțină dărâmătură de perete prezentă mai compact; grosimi cuprinse între 0,30 și 0,60 m;
- strat cafeniu lutos, în care apar extrem de rar fragmente mici de lipitură arsă; în el sunt adâncite majoritatea complexelor descoperite; grosimi cuprinse între 0,20 și 0,60 m;
- argila galbenă, sterilă arheologic, pământul viu. Apare, la o adâncime constantă față de nivelul inițial de călcare (înainte de aducerea molozului) între 1-1,20 m.

Pe acest teren au fost surprinse mai multe complexe (trei locuințe, trei cuptoare pentru prepararea hranei și cinci gropi menajere) care aparțin unei locuiri din sec. III.

Locuința 1, Complexul 1

A fost surprinsă în SIII, c.10-12, la -0,55 m față de nivelul actual de călcare; pentru cercetarea ei au fost deschise casetele 1-2.

De formă rectangulară, orientare pe axul lung E - V = 6,00 iar pe cel N - S = 4,70 m. A fost identificată după urmele in situ ale pereților arși, prăbușiți și descompuși și a vaselor sparte pe loc. Resturile de pereți arși sunt colorate diferit de la ocru deschis la cărămiziu și roșu vinețiu ceea ce indică temperaturi și

intensități diferite de ardere.

Sub nivelul de lipitură arsă, în Cas.1, pământul are culoarea neagră intensă, ceea ce arată un proces de ardere reducătoare până la consumul oxigenului.

Au fost surprinse și fragmente de perete de mari dimensiuni, unele fiind fățuite. O parte păstrează atât amprenta structurii de nuiete (grosimi de 2 cm), altele prezintă chiar amprenta unor trunchiuri fațetate (laturi de 0,12 m).

Câteva bucăți cărămizii-vineții arată că au fost supuse unor temperaturi mari. Acestea zac pe o suprafață de lut galben crud, în mod evident adus, observat numai în suprafața de S pe următoarele dimensiuni: N - S = 1,40 m; l = 0,70 m, grosime 3-5 cm.

Pe latura de V, în Cas.1, se găsesc, în situ, prinse în dărâmături, majoritatea obiectelor din inventarul locuinței.

Cpl.3-4

La adâncimea de -0,80 m, în SIII și cas.2, la limita de S a L1, sub aceasta, s-a conturat în plan, o zonă rectangulară (Cpl.3), cu pământ negru dens, care se adâncea în lutul galben, având următoarele dimensiuni: 1,66 m (E - V) și 1,40 m (N - S);

Pe latura de N a locuinței, la 0,40 m de colțul acesteia se observă foarte urmele unui cuptor construit prin cotlonire (Cpl.4).

Dimensiunile acestuia sunt N - S = 0,74 m; V - E = 0,80 m. Vatra cuptorului a fost surprinsă cu 0,35 m mai jos decât nivelul de surprindere al părții superioare din cupola acestuia și avea o grosime de 0,25 m. Gura cuptorului este îndreptată către S. Cuptorul a fost săpat în peretele de N al Cpl.3.

Cuptorul a avut înălțimea păstrată între 0,30 și 0,35 m. În interior se găsește pământ de culoare neagră amestecat cu cenușă. Grosimea pereților cupolei este de 0,025 - 0,03 cm. Cupola a fost făcută din lutuială în care se observă impresiunea a numeroase urme vegetale (păioase).

Raportul dintre L1 (cpl.1) și cpl.3 - 4 se prezintă astfel: groapa cpl.3 a fost suprapusă parțial de groapa L1 în colțul de N - E.

Cuptor 3, Cpl9

În SIV, c.10, a apărut o altă instalație de foc. Este vorba tot despre un cuptor amenajat în lutul galben, având gura spre V.

Partea superioară a cupolei a apărut la -1,12 m, față de nivelul actual de călcare. După curățare s-au obținut următoarele informații: suprafața vetrei se află la -1,46 m; înălțimea păstrată a cuptorului = 0,35 m; Lungimea vetrei cuptorului pe axa N - S este de 0,70 m.

Pământul ars la roșu de la cupolă este de 0,08 m grosime (difuziunea de căldură); pământul ars de sub vatră are o grosime de 0,02 m.

Considerații preliminare privind ceramica

Lotul ceramic este format din ceramică lucrată atât cu mâna, cât și la roată.

Statistic, există un echilibru între numărul fragmentelor ceramicii lucrate cu mâna în raport cu cele lucrate la roată. Dar, din punctul de vedere al numărului de vase de la care provin fragmentele, precum și ca diversitate de forme, ceramica lucrată la roată depășește net ceramica lucrată cu mâna.

Din ceramica lucrată la roată menționăm că sunt prezente forme de vase (ulcioare, străchini, castroane, oale) din pastă cenușie fină sau zgrumțuroasă, precum și câteva fragmente de ceramică fină și zgrumțuroasă, roșiatică.

Fragmentele ceramice lucrate cu mâna aparțin în marea lor majoritate unor oale cu profil simplu, nedecorate, cu excepția a trei fragmente, unul prezentând un brâu alveolat, un altul, creștături pe buză și un al treilea decorat cu patru cercuri, dispuse pe umăr la distanțe egale între ele.

Cele mai multe fragmente ceramice reprezintă forme comune, care nu au valoare cronologică individuală. Însă, datorită asocierii lor într-un singur context arheologic, sugerează, prin analogii, o încadrare cronologică destul de precisă.

Există în locuința cercetată două forme rare ca frecvență în repertoriul ceramicii așezărilor postromane, forme care pot aduce precizări cronologice.

Prima este amfora romană, reprezentată prin câteva fragmente de panse canelate. Pentru tipul de amforă de la Străulești-Luncă, a fost propusă o datare la nivelul secolului al III-lea, fiind identificat și un centru de producție la Apulum-Partoș², în provincia Dacia, centru de unde este posibil să provină și exemplarele de la Străulești-Luncă.

O altă formă rară, este cea de castron din pastă cenușie, cu trei toarte. Vasul apare atât în sec. al III-lea în mediul Chilia-Militari (în necropola de la Chilia³), cât și în mediul carpic (așezarea de la Butnărești și necropolele de la Bărboasa și Poienesti)⁴ dar și în sec. al IV-lea, în mediul Cerneahov (necropolele de la Târgșoru Vechi⁵ și Mihălășeni⁶). Prin caracteristicile sale morfologice, putem data castronul de la Străulești-Lunca spre sfârșitul secolului al III-lea.

Datarea sugerată de tipul de amforă și de castron, este confirmată de faptul că majoritatea fragmentelor ceramice au bune analogii în așezările de la Militari, Străulești-Măicănești, Mătășaru, Colonești-Mărunței sau în necropola de la Chilia, în nivelele datate în sec. III⁷.

Datarea lotului ceramic, din complexe cercetate în 2009, o confirmă și o completează pe cea propusă de M. Constantiniu în urma primelor săpături din anul 1960, de la Străulești-Lunca⁸.

Note

- 1. În cursul anului 2008, un colectiv format din Gh. Mănușu Adameșteanu, Camelia-Mirela Ciocănel și Dan Cosmin Pîrvulescu (MMB) au mai efectuat o cercetare arheologică preventivă pe terenul situat între siturile „Străulești Măicănești” și „Străulești Lunca”: deși au fost trasate opt secțiuni nu au fost descoperite complexe arheologice sau elemente ale culturii materiale, vezi Figura 1.
2. M. Cîlăușescu, M. Gligor, Un ansamblu ceramic de perioadă severiană de la Alba Iulia. Contribuții la istoria economică a așezărilor de la Apulum, *Apulum* 53/1, 2006, p. 237-251
3. Gh. Bichir, *Geto-dacii din Muntenia în epoca romană*, București, 1984, Pl. XIX/1
4. Gh. Bichir, *Cultura carpică*, București, 1973, p. 87
5. Gh. Diaconu, Târgșor. Necropola din secolele III-IV e. n. (Biblioteca de arheologie VIII), București, 1965, p. 79-80
6. O. Șovan, Necropola de tip Sântana de Mureș - Černjachov de la Mihălășeni (jud. Botoșani), Târgoviște, 2009, p. 190
7. Bichir 1984, p. 87-93; M. Negru, C. F. Schuster, D. Moise, Militari-Câmpul Boja. Un sit arheologic pe teritoriul Bucureștilor, București, 2000, p. 194-195
8. M. Constantiniu - Sectorul Străulești-Lunca, în M. Constantiniu, P.I. Panait, *Săpăturile de la București Noi*, CAB, 1, 1963, p. 77-104

Informații suplimentare online

[Raportul 4426 din cronică.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
